

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS
2008–2010 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO**

2008 m. kovo 12 d. Nr. ISAK–624

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. sausio 23 d. nutarimo Nr. 114 „Dėl strateginių veiklos planų“ (Žin., 2008, Nr. 28–1017) 8 punktu ir Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (Žin., 2002, Nr. 57–2312; 2007, Nr. 23–879), 58 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2008–2010 metų strateginį veiklos planą (pridedama).

2. P a v e d u ministerijos valstybės sekretoriui Dainiui Numgaudžiui kontroliuoti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2008–2010 metų strateginio veiklos plano įgyvendinimą.

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro
2008 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. ISAK–624

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS 2008–2010 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Asignavimų valdytojo kodas

22 900 0326

Aplinkos ir išteklių analizė

Išorės veiksniai:

Politiniai veiksniai.

Keturioliktos LR Vyriausybės programoje aiškiai išreikštas prioritetas švietimui, mokslui, investicijų į žmones didinimas. Kartu su Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama tai atveria galimybes smarkiai pakeisti padėtį šalyje.

Pastaruoju metu itin aktyvios atskiros interesų grupės, aktyvėja priešrinkiminė politinių partijų veikla. Kyla grėsmė nevienodam interesų atstovavimui, nedarniai švietimo politikai ir jos tvarumui.

Politinės partijos pasirašė susitarimą dėl mokslo ir studijų reformos. Nacionalinė konferencija ir Lietuvos švietimo taryba pripažino Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatų aktualumą.

Ekonominiai veiksniai.

Prasideda naujas ES struktūrinių fondų paramos etapas. Tai aktualizuoja naujų projektų rengimą.

Pastaruoju metu mažėjo investicijos į švietimą kaip BVP dalis. Menkai keičiasi investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.

Šalyje nėra stiprių nacionalinių įmonių, kurios siektų investuoti į specialistų rengimą, mokslinius tyrimus ir mokslo bazės modernizavimą.

Socialiniai veiksniai.

Auga išsilavinimo prestižas, daugėja besimokančių asmenų visose švietimo pakopose.

Toliau mažėja Lietuvos gyventojų skaičius, vadinasi, ir švietimo paslaugų rinka.

Gyventojų diferenciacija mažina neturtingiausių asmenų galimybes studijuoti.

Dėl pajamų privačiame ir valstybiniame sektoriuje skirtumo prarandami potencialūs pedagogai ir mokslininkai.

Augant besimokančių asmenų skaičiui gausėja ir socialinę atskirtį patiriančių mokinių, kuriems reikia specialios paramos.

Pernelyg lėtai gausėja besimokančių suaugusiųjų.

Technologiniai veiksniai.

Šalyje sparčiai plėtojasi telekomunikacijos technologijos. Daugėja jas naudojančių gyventojų. Technologijos keičia mokymosi/mokymo sampratą, sudaro sąlygas plėtoti tęstinį, nuotolinį, neformalųjį ugdymą, demokratizuoti ir atpiginti jį pritaikant skirtingoms galimybėms ir poreikiams.

Naujos technologijos, naudojamos pramonėje, lemia perkvalifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo poreikio didėjimą. Vis labiau aktualios pameistrystės ir kitos praktinės mokymosi formos, technologijų kūrėjų, mokymo įstaigų ir verslo bendradarbiavimas.

Vidaus veiksniai:

Struktūrinė raida.

Dėl struktūros ir tinklo pertvarkos šalyje labai sumažėjo antroje pamainoje besimokančių mokinių. Stambėja profesinio mokymo centrai. Kai kuriose savivaldybėse prasidėjo grįžimo į ankstesnę struktūrą procesai, menkinantys vidurinio ugdymo individualizavimo galimybes. Tebėra barjerų tarp švietimo institucijų, nesutvarkyta kompetencijų pripažinimo sistema arba iš to kyla papildomų kliūčių besimokantiejiems. Sistema nelanksti, dauguma institucijų specializuojasi teikti tik vieno tipo mokymosi ir studijų turinį.

Valdymas (planavimas, reguliavimas, apskaita, kontrolė, ryšiai).

Nacionaliniu lygmeniu jau susiklostė pakankamai stipri planavimo tradicija, tačiau mažai koordinacijos tarp valdymo pakopų, neišplėtotas korporatyvus planavimas. Tiek į institucijų, tiek į sistemos valdymą vis labiau įtraukiami įvairūs socialiniai partneriai. Plėtojamos švietimo valdymo bei mokslo ir studijų informacinės sistemos, tačiau vis dar stokojama laiku pateikiamų reikalingų duomenų. Gana nemažai smulkmeniško reglamentavimo, maža pasitikėjimo tarp sistemos lygmenų.

Aplinkos būklė (finansiniai, materialiniai, technologiniai ištekliai).

Mokslo ir studijų institucijų pastatai sezono metu šildomi minimaliai, sunyko įranga, priemonės, mokslo bibliotekos nepajėgios komplektuoti naujausių užsienio leidinių. Tebetrūksta kompiuterių įrangos, interneto prieigos rodikliai vieni žemiausių Europoje. Riboti finansiniai ištekliai reformuojamai švietimo sistemai. Pastaruoju metu patvirtintos kelios naujos materialinio aprūpinimo programos, tačiau jų aiškiai nepakanka. Didinami mokytojų atlyginimai, tačiau jie vis dar mažesni negu šalies vidurkis.

Kvalifikacija.

Įvairūs tarptautiniai projektai labai sustiprino šalies specialistų kvalifikaciją, atskirose srityse formuojasi gana stiprus konsultantų korpusas. Tačiau mokytojų ir dėstytojų trūksta, nėra konsultantų institucionalizavimo.

SSGG analizė:**Stiprybės.**

1. Vis labiau į valdymą įtraukiami įvairūs socialiniai partneriai.
2. Plėtojamos valdymo informacinės sistemos.
3. Tarptautiniai projektai augina šalies specialistų patirtį.

Silpnybės.

1. Silpnos sąsajos sistemoje ir mokymosi visą gyvenimą infrastruktūra, daug barjerų.
2. Silpnas valdymo ir planavimo koordinavimas.
3. Trūksta mokymo priemonių, mokslo laboratorijų įrangos, seni pastatai.

Galimybės.

1. Pasinaudoti politiniais investicijų į švietimą ir mokslą didinimo prioritetais.
2. Stabilizuoti politiką valstybinės švietimo strategijos pusiaukelės diskusijose.
3. Pasinaudoti tarptautinio bendradarbiavimo galimybėmis užsienio patirčiai perimti.

Grėsmės.

1. Prieš rinkimus bus daug sumaišties ir neigiamų vertinimų.
2. Neartikuliuoti nacionaliniai interesai MTEP srityje.
3. Nepopuliaru dirbti švietime ir moksle.

Strateginės išvados:

1. Apie švietimo tarybą sutelkti visas švietimo interesų grupes.
2. Organizuoti diskusijas dėl valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimo.
3. Rengti naujas investicines programas.
4. Rengti ir vykdyti 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos naudojimo projektus.
5. Burti ES paramos siekiančių susijusios tematikos projektų organizatorių tinklus.
6. Gausinti projektų, skirtų socialinę atskirtį patiriantiems ir gabiems mokiniams.
7. Ryžtingai ir daug investuoti į konkrečius prioritetinius mokslo ir verslo projektus.

Institucijos misija

Sudaryti sąlygas kiekvienam prieinamo kokybiško švietimo ir mokslo plėtrai, sukuriančiai prielaidas visaverčiam, socialiai saugiam žmogaus gyvenimui sparčios kaitos sąlygomis ir konkurencingo, žiniomis grįsto ūkio ir kultūros raidai.

Institucijos strateginiai tikslai

Kodas	Institucijos strateginio tikslo pavadinimas
07	Sukurti tęstinę ir visiems prieinamą švietimo sistemą
<p>Siekiami užtikrinti sąlygas mokytis visą gyvenimą. Bus užtikrintas profesinių mokyklų ir kolegijų funkcionavimas, siekiama aukštesnės mokymo kokybės plėtojant socialinę partnerystę. Siekiant racionaliau naudoti valstybės biudžeto lėšas, optimizuojamas profesinio mokymo įstaigų tinklas, tobulinamas jų valdymas. Atsižvelgus į augančius visuomenės poreikius mokytis visą gyvenimą, bus plėtojamos įvairios mokymosi formos ir metodai, remiamos neformaliojo suaugusiųjų mokymo iniciatyvos.</p> <p>Bus tęsiama Specialistų rengimo, Specialiosios švietimo plėtros programos.</p> <p>Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5–24 m. vaikų ir jaunuolių bruto mokymosi aprėptis, procentais. 2. 25–64 m. asmenų, kurie mokėsi per pastarąsias 4 savaites dalis, procentais. 	
08	Užtikrinti aukštą švietimo kokybę ir veiksmingumą
<p>Bus siekiama prisidėti prie informacinės visuomenės plėtros Lietuvoje. Mokyklos bus toliau aprūpinamos kompiuteriais ir programine įranga, interneto prieigos galimybėmis, mokytojai mokomi diegti informacines technologijas. Bus gerinamas mokyklų bibliotekų aprūpinimas vadovėliais ir kita literatūra, tobulinamas ugdymo turinys. Daugiau dėmesio bus skiriama tarptautinės patirties perėmimui.</p> <p>Bus tęsiamos Švietimo informacinei visuomenei, Švietimo kokybės vadybos programos.</p> <p>Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bent žemiausią TIMSS¹ lygmenį pasiekiančių 8 kl. mokinių dalis, procentais. 2. Kompiuterius naudojančių 25–64 metų asmenų dalis, procentais. 	
10	Plėtoti šalies mokslo ir studijų sistemą bei jos tarptautinius ryšius
<p>Siekiami didinti aukščiausios kvalifikacijos specialistų (igijusių aukštąjį išsilavinimą) rengimo apimtį, kelti jų rengimo kokybę, paskirstyti šalyje vykdomus mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus taip, kad jie geriau atliktų šalies ūkio plėtros poreikius, prisidėtų prie jo konkurencingumo bei inovatyvumo stiprinimo, naujų darbo vietų kūrimo, šalies mokslinės kompetencijos užtikrinimo. Siekiama integruoti į Europos Sąjungos struktūras šalies mokslą ir studijas.</p> <p>Tiksliui pasiekti bus vykdoma Mokslo ir studijų sistemos bendrųjų poreikių tenkinimo programa. Tam pakanka prielaidų – aukštas specialistų rengimo lygis nemažoje dalyje studijų programų ir aukštųjų mokyklų, aukštas mokslinių tyrimų lygis nemažoje dalyje mokslo kryptų ir institucijų. Siekti tikslo trukdo silpna techninė bazė, lėšų stoka, todėl būtina didinti panaudojimo veiksmingumą. Bus siekiama pasinaudoti Europos Sąjungos parama. Įsisavinant 2007–2013 m.</p>	

¹ TIMSS (*Third International Mathematics and Science Study*) – Tarptautiniai matematikos ir gamtos mokslų tyrimai

programavimo periodo Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir nacionalines projektų lėšas bus vykdomos Nacionalinė studijų programa, Tyrėjų karjeros programa, Bendroji nacionalinė kompleksinė programa, Bendroji nacionalinė mokslinių tyrimų bei mokslo ir verslo bendradarbiavimo programa.

Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:

1. Universitetuose parengtų specialistų skaičius.
2. Naujų mokslų daktarų skaičius.

11

Stiprinti šalies intelektinį potencialą siekiant švietimo ir mokslo kokybės ir veiksmingumo

Siekama įgyvendinti kokybės vadybos principus, numatančius perėjimą prie tolygiai paskirstytos atsakomybės ir atskaitomybės. Bus racionalizuotas teikiamų švietimo paslaugų tinklas, išplėtos naujos švietimo paslaugos ir švietimo sistemos jungtys. Daug dėmesio bus skiriama socialiai teisingų, lygių švietimo galimybių puoselėjimui. Bus padidinta mokymosi ir studijų turinio atitiktis darbo rinkos žinių visuomenėje poreikiams, sustiprintas socialinių, informacinių, komunikacinių ir kitų bendrųjų gebėjimų visuotinis ugdymas, mokymasis bus individualizuotas pagal asmens poreikius, gebėjimus, bus subalansuotas mokymosi krūvis. Bus sukurta nauja pedagogų kompetencijų ir jų tobulinimo vertinimo sistema, imtasi priemonių mokyklų vadovų kvalifikacijai tobulinti.

Tikslui pasiekti bus tęsiamos Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimo, Specialioji Europos regioninės plėtros fondo programa Bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti, Specialioji Europos socialinio fondo programa Bendrojo programavimo dokumentui įgyvendinti.

Bus siekiama pasinaudoti Europos Sąjungos parama. Įsisavinant 2007–2013 m. programavimo periodo Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir nacionalines projektų lėšas bus vykdomos Mokyklų tobulinimo programa plius, Praktinio profesinio mokymo išteklių plėtros programa, Nacionalinė profesinio orientavimo švietimo sistemoje programa.

Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:

1. Bent pagrindinį išsilavinimą įgijusių 18 metų asmenų dalis, procentais.
2. Bent vidurinį išsilavinimą įgijusių 20–24 metų asmenų dalis, procentais.
3. 18–24 metų jaunimo, kuris nėra įgijęs vidurinio (ISCED² 3) išsilavinimo ir nesimoko, dalis, procentais.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai (tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2007 metais	Asignavimai biudžetiniams 2008 metams	Projektas 2009 m.	Projektas 2010 m.
1. Iš viso asignavimų	1056851	1287047	1101298	1077909
išlaidoms	900959	1200996	841656	848546
iš jų darbo užmokesčiui	286581	347235	345498	345498
turtui įsigyti	155892	86051	259642	229363
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas iš jo:	1056851	1287047	1101298	1077909
bendrojo finansavimo lėšos	45018	55003	36705	32849
ES lėšos	225438	410937	243486	223953
kitos specialiųjų programų lėšos				

² ISCED (*International Standard Classification of Education*) – Tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija

2.2. Kiti šaltiniai				
3. Kita svarbi informacija				

Pagrindiniai rodikliai		
Istaigos	Teikiama programų	Pareigybės (skaičius vienetais)
102	8	19626 / iš jų 234 ³

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PRIEDAI

1 lentelė. 2007–2008 metų metų programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių asignavimų suvestinė.

2 lentelė. 2007–2010 metų programų asignavimų suvestinė.

3 lentelė. Vertinimo kriterijų suvestinė.

1 b forma. Programų aprašymai.

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

Data	2008–03–12
-------------	------------

³ Švietimo ir mokslo ministerijos pareigybių skaičius